

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Transpordiamet

Meie: 12.08.2026 nr 62

info@transpordiamet.ee

Tapa Vallavalitsus

vallavalitsus@tapa.ee

Kliimaministeerium

info@kliimaministeerium.ee

**Eesti Puuetega Inimeste Koja pöördumine seoses ligipääsetava teekonna tagamisega
Tekstiilikeskusele Lehtses, Lääne-Virumaal**

Eesti Puuetega Inimeste Koda (EPIKoda) on sõltumatu ja professionaalne puude ja krooniliste haiguste valdkonna poliitika ning ühiskonna arvamuse kujundaja, koondades katusorganisatsioonina enam kui 50 ühingut ja liitu üle Eesti. Meie missiooniks on puudega inimeste ja krooniliste haigete elukvaliteedi, ühiskonda kaasatuse ning eneseteostuse võimaluste tõstmine läbi huvikaitse ja koostöö.

Pöördume seoses Lehtse rongipeatuse raudteeületuskoha ja Rägavere tee 11 asuva Tekstiilikeskuse vahelise, ligikaudu 450 meetri pikkuse jalakäijate teekonna ligipääsetavusega. Rägavere teeäärne kõnnitee on väga kitsas ja amortiseerunud, mistõttu ei võimalda see liikumistakistusega inimestel, sealhulgas pimedatel, ratastooli, käimisraami või muu liikumisabivahendi kasutajatel, turvaliselt ja iseseisvalt liikuda. Probleem puudutab ka laste, eakate, lapsevankriga liikujate ja teiste jalakäijate ohutust. Tegemist on Tekstiilikeskuse viiva teega, kuid teekond ühendab rongipeatust Rägavere tee 19 asuvate Lehtse koolimaja, lasteaiarühmade, kultuurimaja, raamatukogu ja noortekeskusega, mistõttu kõnnitee seisukord mõjutab ligipääsu ka mitmele teisele avalikule teenusele ja kohaliku kogukonna igapäevast liikumist.

Tekstiilikeskuse andmetel on keskuse poole pöördunud mitu liikumistakistusega kutselist kunstnikku, keda sealsed töö-, loomingu- ja elamisvõimalused kõnetavad. Ligipääsmatu liikumistee piirab nende võimalust kultuurielus ja tööelus iseseisvalt osaleda. Ühe või mitme

inimese pöördumine ei tähenda, et takistus puudutab ainult väikest hulka pöördujaid, vaid viitab avalikus ruumis oleva takistuse tegelikule mõjuulatusele.

Tapa valla teede ja tänavate teehoiukavas aastateks 2023–2027 oli Rägavere tee kõnnitee projekteerimine kavandatud 2024. aastaks, eeldatava maksumusega 10 000 eurot. Kehtivas teehoiukavas aastateks 2025–2028 on 450 meetri pikkuse riigitee lõigu projekteerimine kavandatud aastatele 2025/2026, kuid töö eeldatavaks maksumuseks on märgitud 0 eurot. Teehoiukavast aga ei selgu projekteerimise praegune seis, ehitamise aeg ega rahastusallikas.

ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikkel 9 kohustab tagama puuetega inimestele teistega võrdsel alustel juurdepääsu füüsilisele keskkonnale, sealhulgas transpordile ja teedele, ning tuvastama ja kõrvaldama juurdepääsutakistused. Artikli 4 lõige 3 näeb ette puuetega inimeste ja neid esindavate organisatsioonide tiheda konsulteerimise ning aktiivse kaasamise neid puudutavatesse otsustusprotsessidesse. Artikkel 30 kaitseb õigust osaleda kultuurielus teistega võrdsel alustel. Ehitusseadustiku kohaselt tuleb tagada ligipääsetavus ja ohutus ning riigitee omaniku ülesandeid täidab Transpordiamet ning § 97 järgi tuleb teed ja tee toimimiseks vajalikud rajatised hoida korras viisil, et need vastaksid nõuetele ning tagatud oleksid tingimused ohutuks liiklemiseks.

EPIKoja ettepanekutega juhime tähelepanu vajadusele:

- 1) Markeerida lõik, et teha väiksem investeering konkreetsel lõigul esimesel võimalusel, et edendada konkreetsete sihtgruppide osalemist.
- 2) Palume ülevaadet ajakavast, millal on projekteerimine tellitud ning teha aktiivset koostööd, et ligipääsetavus tagatakse nelja peamise puude üleselt: liikumis-, nägemis-, kuulmisepuue ja psüühiline erivajadus.
- 3) Kaasata lahenduse projekteerimisse ja järelhindamisse era-, riigi- või kohalik maakondlik puuetega inimeste organisatsioon, Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Koda, EPIKoda, Ligipääsetavuse Foorum MTÜ vms.
- 4) Rahuloluküsitlustes kohalikul tasandil pöörata edaspidi eraldi tähelepanu puuetega inimeste organisatsioonidega koostööle, et kaardistada olemasolevad kitsaskohad ja lahendusvõimalused ning edendada aktiivset koostööd puuetega inimeste organisatsioonidega, sest laiem kasu lahendustest on kogu ühiskonnale.

Palume Kliimaministeeriumil pädevuse piires toetada Transpordiametit ja Tapa Vallavalitsust, et leida lahendus antud teelõigu renoveerimiseks ning täpsustada võimalusi selle rahastamiseks või riigiteede investeeringute lähiaastate kavasse lisamiseks.

Lugupidamisega

Maarja Krais-Leosk

tegevjuht

(allkirjastatud digitaalselt)

Mari Puuram

Eesti Puuetega Inimeste Koja nõunik

mari.tuulik@epikoda.ee

tel +372 5401 0437